

آیین نامه نحوه واگذاری سهام ترجیحی

شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در جلسه مورخ ۲۷/ ۱۱/ ۱۳۸۷ به استناد تبصره (۱) بند (الف) ماده (۴۰) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و بر اساس پیشنهاد هیأت واگذاری، آیین نامه نحوه واگذاری سهام ترجیحی موضوع جزء (۸) بند (الف) ماده (۴۰) قانون یاد شده را با رعایت تبصره (۳) ماده (۲۰) این قانون به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه نحوه واگذاری سهام ترجیحی

مصوب ۱۳۸۷، ۱۱، ۲۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۱ - فروش ترجیحی و اقساطی حداکثر پنج درصد (۵٪) از سهام بنگاه های مشمول واگذاری به پیشنهاد سازمان خصوصی سازی و تصویب هیأت واگذاری به مدیران، کارکنان و بازنشستگان همان بنگاه و همچنین فروش اقساطی حداکثر پنج درصد (۵٪) از سهام بنگاه های مزبور به سایر مدیران با تجربه، متخصص و کارآمد بر اساس ضوابط این آیین نامه مجاز است.

بخش اول) فروش ترجیحی و اقساطی سهام به مدیران، کارکنان و بازنشستگان همان بنگاه

ماده ۲ - در فروش سهام بنگاه ها، تخصیص سهام ترجیحی از اولویت برخوردار است و فروش آن به مدیران، کارکنان و بازنشستگان همان بنگاه مورد واگذاری، منوط به ارایه تقاضای کتبی افراد متقاضی به صورت جمعی است.

تبصره - واگذاری سهام به مدیران و کارکنان دارای اولویت بالاتری است و چنانچه پس از واگذاری سهام به این افراد، همچنان سهام قابل واگذاری بنگاه موجود باشد، سهام مزبور به بازنشستگان همان بنگاه تعلق می گیرد.

ماده ۳ - مدیران و کارکنانی که در زمان واگذاری سهام ترجیحی در بنگاه مشمول واگذاری شاغل یا مامور (اعم از رسمی یا قراردادی) بوده و دارای حداقل یک سال سابقه کار باشند و همین مدت پرداخت حق بیمه ولو به صورت غیرمستمر توسط بنگاه مزبور داشته باشند، واجد شرایط خرید سهام ترجیحی هستند. واگذاری سهام ترجیحی مطابق قراردادی است که توسط سازمان خصوصی سازی با متقاضیان منعقد می شود.

تبصره ۱ - واگذاری سهام به مدیران و کارکنان ماموری که پرداخت حق بیمه یا کسور بازنشستگی آنان از مبدأ مأموریت صورت می گیرد مجاز نیست. همچنین کارکنان و مدیران بنگاه مورد واگذاری مأمور در سایر بنگاه ها

که حداقل دارای یک سال سابقه کار باشند و همین مدت پرداخت حق بیمه ولو به صورت غیرمستمر توسط بنگاه مورد واگذاری داشته باشند نیز مشمول دریافت سهام ترجیحی خواهند بود.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۳۹۰/۰۳/۰۴) - افراد واجد شرایط شاغل در آن دسته از بنگاه‌های سرمایه‌پذیر که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه آن‌ها متعلق به بنگاه مورد واگذاری باشد نیز در صورت تقاضا می‌توانند از سهام ترجیحی بنگاه مورد واگذاری برخوردار شوند. نحوه واگذاری سهام ترجیحی مربوط به شرکت‌های ادغام‌شده یا تحصیل‌شده و معاملات همزمان (بنگاه‌های تولید آب و برق و بنگاه‌های بهره‌بردار) با پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی و تصویب هیأت واگذاری خواهد بود.

ماده ۴ - میزان سهام ترجیحی قابل تخصیص به هر یک از افراد واجد شرایط موضوع ماده (۳) این آیین نامه حداکثر تا سقف ده برابر میانگین شش ماهه آخرین مبلغ حقوق و مزایای مستمر دریافتی متقاضیان بر اساس احکام حقوقی آن‌ها است.

ماده ۵ - آن دسته از بازنشستگان بنگاه مورد واگذاری که پیش از این سهام عدالت دریافت نکرده باشند، می‌توانند با رعایت تبصره ماده (۲) این آیین نامه از سهام ترجیحی بنگاه حداکثر تا سقف ده برابر میانگین شش ماهه آخرین مبلغ حقوق و مزایای مستمر دریافتی بر اساس احکام حقوقی برخوردار شوند.

تبصره - استفاده هم زمان از مزایای سهام عدالت و سهام ترجیحی مجاز نیست و چنانچه بازنشستگان مشمول این ماده قبلاً از مزایای سهام عدالت استفاده کرده باشند، در صورت تمایل به برخورداری از سهام ترجیحی، می‌بایستی ابتدا سهام عدالت دریافتی را مسترد نمایند.

ماده ۶ - اشخاص واجد شرایط می‌بایستی حداکثر سی روز پس از تاریخ اولین آگهی عرضه سهام یا اعلام سازمان خصوصی‌سازی به بنگاه مشمول واگذاری، درخواست خود را مطابق ماده (۲) این آیین نامه به سازمان مذکور تسلیم نمایند. در غیر این صورت سازمان خصوصی‌سازی سهام مورد نظر را با شرایط سایر سهام بنگاه مورد واگذاری به فروش می‌رساند.

ماده (۶) مکرر - واگذاری سهام ترجیحی به کلیه کارکنان شاغل و بازنشسته که در زمان فروش سهام بنگاه مشمول واگذاری واجد شرایط دریافت سهام ترجیحی بوده اند ولی از مزایای آن در مقطع مذکور برخوردار نشده اند، از محل مانده سهام ترجیحی جذب نشده بنگاه مورد واگذاری با رعایت سقف حداکثر ۵ درصد و با رعایت سایر مفاد این آیین نامه مجاز است.

ماده ۷ (اصلاحی ۱۳۹۰/۰۳/۰۴) - هر یک از افراد واجد شرایط و داوطلب خرید مکلفند ثمن معامله را تماماً به صورت اقساط حداکثر طی مدت ده (۱۰) سال بدون احتساب سود فروش اقساطی تأدیه نمایند. دریافت اقساط

در درجه اول از محل سود قابل تخصیص به سهام‌داران به عنوان تأدیه بخشی از بدهی خریداران مشمول این آیین‌نامه تأمین می‌شود و در صورتی که پرداخت اقساط از محل سود سالیانه میسر و کافی نباشد، شرکت واگذار شده معادل بدهی کارکنان در سقف مدت قرارداد، از حقوق و مزایای آنان کسر و به سازمان خصوصی‌سازی پرداخت می‌نماید. این موضوع با موافقت کارکنان و با تعهد شرکت ذی‌ربط در قراردادهای واگذاری سهام ترجیحی درج و به تایید شرکت مزبور می‌رسد.

تبصره - در صورت قطع رابطه شغلی اشخاص ذی نفع موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه با بنگاه مربوط، بنگاه‌های مزبور مکلفند تعهد پرداخت اقساط بطور سالانه متضمن آدرس کامل افراد یاد شده را اخذ نمایند.

بخش دوم) فروش اقساطی سهام به سایر مدیران باتجربه، متخصص و کارآمد

ماده ۸ - با هدف ارتقای دانش مدیریت و توسعه توانمندی در بنگاه مورد واگذاری، اعضاء هیأت مدیره، مدیرعامل و سایر افراد دارای عناوین مشابه دارای حداقل دو سال تجربه مدیریت در زمینه فعالیت بنگاه مورد واگذاری و سایر مدیران ارشد با مدرک تحصیلی دانشگاهی که دارای حداقل دو سال تجربه مدیریت در امور مهندسی (طراحی، نظارت، بازرسی)، تولید و اجرا (مدیریت تولید و یا مدیریت اجرایی) و مدیریت بهره‌برداری (اداری، فروش، بازرگانی، پشتیبانی و مالی) در زمینه فعالیت بنگاه مورد واگذاری و یا پنج سال تجربه مدیریت هم‌تراز در بنگاه‌ها و واحدهای مشابه یا صنایع (بخش اقتصادی) مرتبط) بر اساس آخرین طبقه‌بندی (ISIC) هستند، با شرایطی که به پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی به تصویب هیأت واگذاری خواهد رسید، مشمول دریافت سهام موضوع این ماده هستند.

تبصره - مدیران موضوع این ماده مکلفند مدارک لازم برای احراز شرایط مندرج در این ماده را به سازمان خصوصی‌سازی تسلیم نمایند.

ماده ۹ - تمامی مدیران باتجربه، متخصص و کارآمد دارای شرایط مندرج در ماده (۸) این آیین‌نامه می‌توانند درخواست خرید اقساطی سهام بنگاه مورد واگذاری را به سازمان خصوصی‌سازی ارائه نمایند. سازمان مذکور مجاز است بر حسب درخواست کتبی افراد یاد شده، پس از تصویب هیأت واگذاری حداکثر پنج درصد سهام بنگاه را برای فروش به آنان اختصاص دهد. میزان سهام قابل تخصیص به هر یک از افراد واجد شرایط حداکثر تا سقف بیست برابر میانگین شش ماهه آخرین مبلغ حقوق و مزایای مستمر دریافتی متقاضیان بر اساس احکام حقوقی آن‌ها است.

ماده ۱۰ - مدیران واجد شرایط موضوع این بخش می بایستی حداکثر ظرف بیست (۲۰) روز کاری پس از تاریخ اولین آگهی عرضه سهام بنگاه، درخواست کتبی خود را به سازمان خصوصی سازی تسلیم نمایند. سازمان خصوصی سازی مکلف است حداکثر ظرف مدت بیست (۲۰) روز کاری نتیجه بررسی خود را به متقاضیان اعلام نماید.

تبصره ۱ - در صورتی که مدیران فوق الذکر طی مدت تعیین شده در این ماده درخواست خود را به سازمان خصوصی سازی تسلیم ننمایند، سازمان مزبور مجاز است سهام مورد نظر را با شرایط سایر سهام بنگاه مورد واگذاری به فروش برساند.

تبصره ۲ - چنانچه مجموع تقاضاها از سقف سهام قابل واگذاری موضوع این بخش بیشتر شود، سهام قابل اختصاص به هر یک از متقاضیان به تناسب مازاد کاهش می یابد.

ماده ۱۱ - متقاضیان واجد شرایط مکلفند معادل بیست درصد ارزش معامله را به صورت نقدی پرداخت و بقیه آن را طی مدت بازپرداخت اقساط بلوکی مندرج در آگهی بدون احتساب سود فروش اقساطی تأدیه نمایند. دریافت اقساط هر سال از محل سود قابل تخصیص به سهامداران به عنوان تأدیه بخشی از بدهی خریداران تأمین می شود و در صورت عدم کفایت آن، خریداران مکلفند باقی مانده اقساط را پرداخت نمایند.

ماده ۱۲ - انواع ضمانت های معتبر قابل دریافت از مدیران موضوع این بخش عبارتند از:

الف) ضمانت نامه بانکی.

ب) ضمانت نامه بیمه ای.

ج) وثیقه ملکی معادل نود درصد (۹۰٪) ارزش کارشناسی رسمی آن.

د) انواع اوراق مشارکت که از سوی دولت یا بانک ها تضمین شده باشد.

ه) سهام سایر شرکت های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار به مأخذ هفتاد درصد (۷۰٪) ارزش روز آن.

و) سفته.

ز) مطالبات قطعی شده قراردادها از سوی دستگاه های اجرایی و ذی حسابان مربوط.

ح) ترکیبی از موارد فوق.

تبصره ۱ - تسلیم ضمانت های فوق حداقل معادل پنجاه درصد بخش اقساطی ثمن معامله الزامی است. در هر صورت سهام مورد معامله تا تسویه کامل اقساط بدهی مدیران موضوع این ماده در وثیقه سازمان خصوصی سازی باقی می ماند. در ضمن در این گونه موارد، تعهد اشخاص مذکور مبنی بر وثیقه گذاردن اسناد مالکیت سهام مورد معامله، نزد سازمان خصوصی سازی الزامی است.

تبصره ۲ - مدیران موضوع این ماده به منظور تضمین ایفای تعهدات خود می بایستی ضمن عقد واگذاری وکالت بلاعزل رسمی مبنی بر تفویض اختیار به سازمان خصوصی سازی برای تملیک یا انتقال باقی مانده سهام مورد معامله تا سقف مطالبات خود مشروط به عدم پرداخت اقساط از سوی خریدار به هر شخص و با هر شرایط و به هر قیمتی که صلاح بداند، تنظیم و در زمان امضای اسناد نقل و انتقال سهام به سازمان خصوصی سازی تسلیم نمایند.

بخش سوم) سایر موارد

ماده ۱۳ (اصلاحی ۱۴۰۴/۰۵/۱۳) - هیأت واگذاری می تواند قیمت سهام موضوع بخش اول این آیین نامه را جهت واگذاری به مشمولین واجد شرایط به شرح ذیل تعیین نماید:

شرکتهای بورسی و فرابورسی: قیمت سهام مورد واگذاری، معادل میانگین قیمت های پایانی سهم در یک دوره زمانی منتهی به تاریخ تصویب در هیأت واگذاری خواهد بود. طول دوره زمانی برای محاسبه قیمت میانگین توسط این هیأت تعیین خواهد شد.

شرکتهای غیربورسی: قیمت سهام مورد واگذاری، برابر ۹۰ درصد قیمت پایه مصوب هیأت واگذاری (بدون ضریب افزایش) خواهد بود.

ماده ۱۴ - آزادسازی، صدور و تحویل اوراق سهام خریداری شده به نام خریدار که اقساط سالانه آن در هر سال پرداخت می شود، حسب مورد از طریق بورس اوراق بهادار یا شرکت مربوط مجاز است. اوراق سهام تسویه نشده خریداران نیز تا پایان مدت قرارداد در وثیقه سازمان خصوصی سازی باقی خواهد ماند و تا تسویه کامل آن، توسط خریدار قابل انتقال به غیر نخواهد بود.

ماده ۱۵ - در صورت عدم پرداخت اقساط بعد از شش ماه از سقف زمانی مجاز برای تقسیم سود هر سال مالی در شرکت و به هر دلیل، سازمان خصوصی سازی مجاز است به میزان مبلغ بدهی تسویه شده سهام مورد وثیقه را آزاد و در اختیار ذی نفع قرار دهد و نسبت به فروش باقی مانده سهام به سایرین با رعایت مقررات مربوط اقدام نماید. این موضوع باید در قراردادهای منعقد قید شود.

ماده ۱۶ - کارمزد فروش سهام موضوع این آیین نامه به روش ساده محاسبه و در ابتدای دوره تخصیص سهام توسط سازمان خصوصی سازی اعمال خواهد شد. نرخ کارمزد مورد نظر مطابق تعرفه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد سازمان خصوصی سازی به تصویب هیأت واگذاری خواهد رسید.

ماده ۱۷ - در صورتی که به سهام واگذار شده موضوع این آیین نامه افزایش سرمایه تعلق گیرد، سهام افزایش یافته نیز به تبع سهام اولیه در وثیقه سازمان خصوصی سازی قرار می گیرد. معادل ریالی آورده سهامداران یا طلب آنها از شرکت و سود سهمی از این حکم مستثنی است و در وثیقه قرار نمی گیرد.

ماده ۱۸ - افرادی که در گذشته و در چارچوب قوانین مربوط از طریق سازمان خصوصی سازی با تسهیلات مقرر سهام ترجیحی خریداری نموده اند، مشمول تسهیلات موضوع این آیین نامه نخواهند بود. اشخاصی که در گذشته از طریق سازمان مالی گسترش مالکیت واحدهای تولیدی سهام دریافت نموده اند، از این حکم مستثنی هستند.

ماده ۱۹ - امکان برخورداری از تسهیلات موضوع این آیین نامه فقط برای یک بار وجود دارد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی - سیدشمس الدین حسینی